

Con Gấu

Nguyễn Quang Huy

Nàng là một cô gái ngoại thành, con nhà trồng hoa. Từ ngày lên thành phố ở, nàng không trồng hoa nữa, nhưng vẫn rất yêu hoa. Hình như mỗi một loài hoa, đều mang một phần cái hồn tinh nữ của nàng, mong manh, e ấp, mộc mạc, thấm đẫm hương đồng nội. Nàng hay đi chợ và mua hoa lúc chín, mười giờ sáng, lúc ấy mới có hoa tươi vừa cắt ở vườn, chứ còn đi sớm quá, có khi lại là hoa từ chiều qua. Nàng chẳng lăm giữa hoa tươi và hoa cũ, nhưng nàng không muốn nhìn thấy vẻ rầu rĩ của những bông hoa hái qua đêm. Còn những bông hoa mới cắt xong, ngay hít thở cái mùi hương dịu lạnh của nó, cũng thấy thơm mát vào tận da, và nước từ cuống hoa rịn ra nơi vết dao cắt, cũng thoáng làm nàng chạnh nhớ một thời trình bạch đã qua...

Nàng đang vừa mãi chọn hoa, vừa nghĩ, thì cảm thấy có một cái gì mềm mại cọ dưới chân mình. Nàng nhìn xuống, và mừng rỡ thốt lên:

- Ôi! Gấu! Sao mày lại ở đây hả?

Con chó - Gấu là tên nó - ngược cái mõm đen mướt hít hít tay nàng, và nàng cảm thấy cái lưỡi mềm ẩm của nó rụt rề, chứ không vồn vã như mọi khi.

- Sao lâu lắm rồi, mày không đến chỗ chị? Thôi nào, đợi chị chọn mấy bông hoa nữa, rồi thì về...

Nàng vỗ nhẹ mấy cái lên đầu nó, rồi chọn tiếp. Con Gấu quanh quẩn đi theo.

Nó là một con chó Mèo to, đậm. Úc nở, cổ lực lưỡng, vai tròn, xuôi xuống phía lưng. Mõm ngắn, hàm khỏe, với hàm răng sắc, nhọn và đều. Mắt nó màu đen, giống như màu cánh của con bọ sừng, có cái nhìn lung linh màu hổ phách. Đuôi nó cụt ngắn, toàn thân phù hợp với lớp lông đen dày, vừa cứng vừa mềm mại. Trông nó hết như một con gấu và có bản lĩnh của một con gấu: những cử động từ tốn và điềm tĩnh, chắc chắn và uyển chuyển.

Nàng đã chọn xong hoa, bảo:

- Về đi, Gấu ơi!

Con chó đi cách nàng vài bước, lưng thưng chứ không có vẻ tung tẩy, ra chiều đang nghĩ một điều gì đó.

Đến một tòa nhà to, ở tách biệt, nàng mở cổng, rồi mở cửa bước vào. Con chó đứng ngoài cửa, không vào theo. Nàng lắc đầu, bảo:

- Vào đi, Gấu! Không có ai đâu! Đây này...

Và nàng mở toang cửa chính, cửa sổ, rồi ngồi xuống một chiếc ghế bọc đệm nhung màu mận chín. Con Gấu chậm rãi đi đến cạnh nàng, ngồi xuống, áp cái mõm của nó lên đùi nàng, mắt lim dim.

Nàng đưa bàn tay mềm mại, thơm tho kê dưới mõm nó.

- Chủ mày có khỏe không? Sao lâu nay không thấy mày đến chơi với chị? Chị buồn lắm, Gấu ơi!

Hình như cái giọng nghèn nghẹn của nàng làm con Gấu chợt run rẩy. Nó thè lưỡi liếm lòng tay nàng, ngọ nguậy cái mõm.

- Mày thương chị, phải không, Gấu? Sao dạo này mày gầy vậy? Chắc chủ mày vất vả lắm phải không?

Con Gấu vẫn nhắm mắt, chỉ có cái tai hơi động đậy, và thỉnh thoảng nó lại thoảng rùng mình nhè nhẹ.

- Thôi, để chị đi lấy cái gì cho Gấu ăn nhé! Ngồi đây!

Nàng đứng dậy, xuống bếp, mang lên một cái bát to cơm, canh và mấy miếng thịt quay - cái món mà Gấu thích. Nhưng, Gấu không ăn ngay. Nó cứ ngồi như thế, ngược mắt nhìn nàng.

- Gấu cũng nhớ chị à? Hay muốn nói điều gì với chị? Thôi nào ăn đi đã...

Con Gấu nhón nha ăn. Hai chỗ hõm ở hông nó phập phùng. Nàng thích cách ăn của con Gấu, biết rằng nó ít khi được ăn ngon. Bàn tay mềm mại của nàng đang vuốt dọc lưng con vật, bỗng dừng lại. Một nỗi buồn cứ từ từ dâng lên, đầy ắp trong nàng, rồi những giọt nước mắt cứ lần lượt úa ra, nhỏ xuống bát cơm của con Gấu... Con Gấu làm nàng nghĩ đến chủ của nó, và thân phận của mình. Cứ thế, nàng lặng lẽ khóc...

*
* *

Chủ của con Gấu, một anh giáo trường làng, mồ côi bố, ở với mẹ bệnh tật. Và nàng, một cô con gái nhà trồng hoa ngoại thành, xinh đẹp nết na, thì không đỗ đại học. Đã có một thời, họ sống thật hạnh phúc với nhau dưới mái nhà vá vúi bằng đủ mọi thứ vật liệu. Chàng dạy học trường làng, nàng trồng hoa. Một mảnh đất nhỏ thôi, nhưng cũng đủ cho một gia đình sống đơn giản và ấm cúng. Sáng sáng, nàng dậy sớm, cắt hoa mang đi chợ bán. Con Gấu đưa chân nàng đến tận đầu làng, mỗi khi nàng bảo:

- Thôi Gấu, đi về trông nhà đi!

Con Gấu dừng lại, đứng nhìn theo mãi cái dáng đi mềm mại của cô chủ, đến khi nó chỉ còn là cái bóng mờ mờ, rồi phi một mạch về nhà. Cũng đôi lần, nó lặng lẽ theo nàng đến tận chợ. Nàng mua cho nó mấy miếng dồi lợn, gói bằng một nửa tàu sen. Nó nằm, thong thả nhai từng miếng vẻ khoái trá, thỉnh thoảng đưa mắt nhìn cô chủ nó đang bán hoa cho khách...

Cuộc sống của nàng, có lẽ cứ lặng lẽ trôi đi, nếu bàn tay của tạo hóa không bày ra những trò cay nghiệt để thử lòng dạ con người. Đầu tiên, là lấy nhau hai năm rồi, nàng vẫn chưa có một mụn con. Theo lời thầy thuốc ở bệnh viện, thì lỗi ấy do chồng nàng. Họ nội của chàng, ba bốn đời chỉ có một con trai. Thôi thì, có một con trai hay

một con gái cũng được! Nàng an ủi chồng vậy. Chút tiền bán hoa ít ỏi, đắp cả vào việc nuôi mẹ chồng và chạy chữa cho chồng, nàng cũng chẳng hề kêu ca. Nhưng, hình như trời không thương nàng, cố tình phụ công nàng. Đã có lúc, chồng nàng bảo:

- ở với tôi, mình khổ đã đành, lại uống một đời con gái. Hay là...

Nàng hốt hoảng:

- Hay là... sao...?

- Hay là... mình kiếm lấy một đứa con để nuôi. Là con của mình... Người ta nói con gái có thì...

- Anh bạc lắm! Nàng khóc.

Nhưng cái thực tế phũ phàng, cay nghiệt kia, nàng đã lờ mờ cảm thấy, song từ lâu, nàng cố coi như không có nó. Nay cả chồng và mẹ chồng đều nhắc đến, thì nó lại hiện diện, rõ rệt, tàn nhẫn, lý trí yếu ớt của nàng làm sao chống lại nổi. Và, nàng mặc cho nó dày vò mình. Nàng sống như một người chết đuối vớ phải một mảng bèo, liền bám lấy nó và để mặc cho dòng nước dữ cuốn đến đâu thì cuốn. Thôi thì, trăm sự nhờ vào may rủi...

Cho đến một hôm, nàng đi chợ bán hoa như mọi sáng...

- Hoa tươi quá... Chỉ tiếc người hơi héo! Có bán cả không em?

Nàng chột ngắc lên, toan mắng người ấy, thì nhận ra người làng.

- Tưởng ai, ra anh!

Rồi nàng nhoẻn cười. Một bên má lúm đồng tiền.

- Sao lâu rồi, không thấy anh về làng?

- Còn ai nữa mà về! Còn em, thì em... Dạo này, sao em khác quá!

- Vừa già, vừa xấu...?

- Cũng có gầy đi, trông vất vả hơn. Còn xấu thì... Em vẫn đẹp như trước, có khi còn duyên hơn...

Thoáng chút hồng trên má nàng. Nàng hơi cúi mặt xuống, cắn cắn môi dưới.

- Nhà anh gần đây, em đến chơi! Tiện thể, chọn cho anh một ít hoa và cắm bình hộ anh!

- Em còn phải bán nốt, kéo héo mất.

- Nhanh thôi mà. Em đến cho biết nhà... Đưa anh gánh cho.

Nàng không có lý do để lưỡng lự, gánh hoa đi theo người đàn ông ấy. Mà, nàng đã đến cái nhà mà bây giờ nàng đang ở. Còn người đàn ông ấy, chính là chồng

nàng bây giờ.

Cho đến bây giờ, nàng cũng không hiểu ma đưa lối, quỷ đưa đường như thế nào, mà nàng lại rơi vào cái nhà này, lại chấp nhận làm vợ anh ta. Anh ta không gài bẫy nàng. Anh ta chỉ nói thẳng với nàng những đề nghị của mình, với sự tính toán trần trụi, chính xác và chí lý. Em còn trẻ, lại đẹp, lại nết na. Em lấy anh giáo làng, nghèo kiết xác, lại mẹ già, đau ốm luôn, không hy vọng gì ở đường con cái. Bây giờ, thì em còn có thể chịu đựng được. Nhưng dăm ba năm nữa, ở hoàn cảnh ấy, em sẽ già rất mau. Em sẽ xấu xí, sẽ nhăn nheo như một bà cụ già, người sẽ héo quắt đi. Như vậy, có ích gì cho em, và cũng chẳng ích gì cho mẹ con người ta. Rồi cuộc sống túng quẫn liệu có giữ mãi được cái tươi vui của gia đình hay không? Còn em ở với anh, nhà này là của em, của các con em. Tiền anh kiếm được cũng là của em, em toàn quyền quản lý, chi tiêu. Em sẽ chẳng phải làm gì cả, chỉ đi chợ cơm nước, quán xuyến nhà cửa giúp anh...

Không phải anh ta nói một lúc tất cả những điều ấy trong lần đầu tiên nàng đến nhà anh ta, mà là nói dần dần trong những lần sau, mỗi khi nàng đi chợ bán hoa và anh lại mời nàng đến nhà. Anh ta cứ nhấn nhá, ung dung, tự tin mà đi đến cái đích của mình. Giống như đêm tân hôn, người đàn ông cứ từ từ lột từng thú quần áo trên người đàn bà. Dù người đàn bà có yêu người đàn ông ấy hay không, nhưng mặc nhiên cam chịu, hoặc thích thú. Sự e lệ, trinh bạch lúc ấy chỉ còn là một trò giả vờ cố ý... Nàng cũng vậy. Những lời nói của anh ta, lần lượt tước bỏ dần những dần vật, cái bản khoán của nàng lần lượt dồn nàng vào cái thế phải chấp nhận. Nó không hẳn là tự nguyện, nhưng nàng lại không thể làm khác. Nó đúng, nhưng tàn nhẫn, khốc liệt và man rợ. Ngay cả khi anh ta ôm nàng, ghì riết thân hình nàng bởi một vòng tay mạnh mẽ, phả vào mặt nàng cái hơi thở hầm hập, gây gây của một giống đực, thì nàng cũng không còn một chút ý chí nào để chống cự. Cả người nàng mềm lả. Nàng nhắm mắt, chấp nhận cuộc hành quyết, để mặc cho cái cảm giác đau đớn, tủi hổ tràn vào, lấp đầy con người nàng với cường độ của những cơn xoáy lũ. Nàng hoàn toàn đầu hàng số phận. Nàng chấp nhận cái chết của kiếp sống này, để đổi lấy một kiếp sống khác, mà cũng chẳng cần biết nó sẽ như thế nào, mà giống như một sự giải thoát nhục nhã.

Nàng đổi kiếp sống mà không gặp phải sự ngăn trở gì nhiều nơi gia đình chồng cũ. Người làng có trách móc, thì nàng có bao giờ về đâu mà nghe. Đến mẹ anh giáo mất, nàng cũng không dám về, dẫu nàng biết là nghĩa tử là nghĩa tận, và biết nếu vậy thì nàng là một con đàn bà khốn nạn. Nàng không đủ can đảm. Nàng chỉ khóc rấm rích và tự xỉ vả mình suốt những đêm sau đó. Sợi dây duy nhất nối nàng với quá khứ là con Gấu. Những ngày mới lìa bỏ ngôi nhà dột nát của anh giáo, nàng sợ gặp người làng, nhưng vẫn không thể không đi chợ mua hoa. Những đóa hoa tươi làm lòng nàng dịu lại. Nhưng một nỗi đau không tên cứ âm ỉ thiêu đốt nàng, mỗi khi nàng bước chân đến cái chợ quen thuộc. Rồi sự gặp gỡ với con Gấu. Nó ngạc nhiên lắm, khi nàng là người mua hoa chứ không phải là cô chủ bán hoa của nó. Chắc nó tìm nàng mấy hôm rồi, hôm nay mới gặp. Nàng bảo nó về nhà. ấy là lần đầu, nó bước vào cái ngôi nhà đồ sộ kia. Chắc nó ngạc nhiên tại sao cô chủ nó lại ở cái nhà này. Nó cứ ngồi im mà quan sát tất cả mọi đồ vật trong ngôi nhà với vẻ cảnh giác, sẵn sàng bỏ chạy hoặc tự vệ. Chỉ có thái độ của cô chủ cũ làm nó hơi yên tâm. Khi cô cho nó ăn xong, đang nói chuyện với nó, thì người chồng mới của cô chủ bước vào. Anh ta giật mình, lùi lại một bước:

- Con chó nhà ai đấy? Sao lại đưa nó vào nhà!

Cẩn thận đấy!

Nàng vỗ vỗ con Gấu:

- Chó nhà em đấy mà! à... Nhà trước. Không sao đâu, nó hiền lắm...

Con Gấu yên lặng quan sát anh ta, không tỏ thái độ gì. Nhưng khi anh ta vừa bước một bước đến phía nàng, nó liền nhếch mép, để lộ một khóe hàm răng trắng ỏn. Nàng phải đưa tay ôm lấy đầu nó:

- Gấu, ngoan nào...

- Tốt nhất là tống ngay nó đi...!

Nàng nhú mào, nhưng cũng đứng dậy, kéo con Gấu đi theo. Nàng mở cổng, ngồi xuống, nâng đầu con Gấu lên, nhìn sâu vào mắt nó:

- Thôi, Gấu về đi, về đi! Từ nay đừng tìm chị nữa! Nhớ chưa?

Cái động tác lắc lắc đầu của nàng và ánh mắt nàng chắc con Gấu hiểu. Nó đưa lưỡi liếm liếm, hít hít bàn tay nàng, rồi phóng thật nhanh ra cổng...

Sau cái lần ấy, nàng không mua hoa ở cái chợ ấy nữa, mà đi chợ khác, xa hơn. Và con Gấu cũng không đến nhà tìm nàng. Không hiểu sao, hôm nay, nàng lại trở lại cái chợ cũ, và gặp con Gấu ở đấy...

Con Gấu cọ cọ cái mõm đen mượt của nó vào lòng tay nàng, làm nàng sục tỉnh. Nàng biết, giờ này chồng nàng sắp về. Nàng không muốn để anh ta gặp con Gấu, và chắc con Gấu cũng không muốn gặp anh ta. Nàng lý giải về bốn chồn của con Gấu như vậy. Nó cứ định đứng lên, rồi lại thôi, hết nhìn ra cổng, lại nhìn nàng, và trong đôi mắt nó, cái ngọn lửa mầu hổ phách cứ lung linh, lung linh.

Nàng đứng dậy, lấy một chiếc dép của chồng, đưa vào mũi Gấu, và bảo:

- Nào, về thôi, Gấu! Kéo họ sắp về rồi đấy!

Con Gấu, sau khi hít hít cái dép, như hiểu, đứng dậy theo nàng ra ngõ. Nó lủi thủi đi sau, cái đầu cúi thấp.

- Đừng giận chị nhé, đừng trách chị, Gấu nhé!

Và nàng mở cổng. Con Gấu nhìn nàng, tru lên một tiếng, rồi phóng đi.

Nàng đóng cổng, ngồi thừ một lúc trên chiếc ghế bọc nhung, rồi uể oải đứng dậy nấu cơm trưa, vừa làm, nàng vừa nghĩ miên man. Và, cái cảm nhận cuối cùng, là nàng vừa tự trách mình, vừa tự thương thân. Ở với người chồng mới, nàng là một người làm công, một con ở, một kẻ tù giam lỏng hơn là một người vợ. Công việc của nàng: Là quét dọn, giặt giũ, đi chợ, cơm nước, coi nhà và những công việc khác để hầu hạ chồng - ông chủ. Ngay tiền đi chợ, anh ta cũng khoán cho nàng từng ngày, nếu cần thì phải xin, trừ cái dây chuyền hai chỉ và một cái nhẫn một chỉ anh ta mua tặng nàng hôm cưới. Nàng hiểu, ngay cả những thứ đó, cũng không phải của mình, bởi anh ta để mắt đến chúng luôn. Những người giàu có thường ích kỷ và keo kiệt, hay chính vì ích kỷ và keo kiệt mà họ giàu có? Nàng không muốn nghĩ

nhiều đến điều này, bởi dẫu sao thì cuộc đời nàng cũng đã như thế rồi...

*
* *
*

Sáng sớm hôm sau, con Gấu lại đến nhà tìm nàng.

Mồm nó tha một chiếc dép đứt quai. Thấy cổng còn đóng, nó lấy hai chân trước giật giật vòng xích khóa. Không có nàng ra mở cửa, nó bỏ chiếc dép xuống, chõ vào trong nhà sủa. Nghe tiếng con Gấu, nàng vội vã chạy ra, không giấu nổi vẻ mừng rỡ:

- Gấu đấy à? Đợi chị mở cổng cho mày ngay đây!

Con Gấu tha chiếc dép chạy vào trước. Đến thềm nhà, nó bỏ chiếc dép xuống, rồi đợi nàng và tru lên mấy tiếng thảm thiết. Nàng nhận ra chiếc dép nhựa cũ của anh giáo, và chợt hiểu:

- Thì ra vậy đấy! Chủ mày ồm phải không, Gấu?

Nàng vừa nhặt chiếc dép lên, dúi dúi vào mũi con Gấu, vừa nói vậy. Con Gấu lặng lẽ nhìn nàng, như cầu khẩn, rồi đứng dậy, cắn gấu quần nàng, lôi ra phía cổng.

Nàng ngồi xuống đưa hai tay giữ nó lại:

- Không được đâu, Gấu ạ! Chị không đi được!...

Nàng lắc đầu, và kéo con Gấu vào phòng:

- Thôi, phải ngồi đây! Để chị đi lấy cái gì cho mà ăn, rồi về...

Con Gấu không động đến bát cơm. Nó cứ quanh quẩn bên nàng, tru từng tiếng ngắn trong cổ họng. Nàng bối rối và bất lực. Chợt nàng "à" một tiếng, và đi xuống bếp. Lần này, con Gấu đi theo nàng. Nàng mở chạn, lấy một cái bánh giò mà nàng mua ăn sáng, một miếng chả to, hai quả cam và nửa cân đường. Nàng gói các thứ vào một túi nilon rồi bỏ vào một cái túi vải có quai. Xong xuôi, nàng bảo:

- Thế là được rồi! Nào Gấu, chịu khó một tí nhé! Không nặng lắm đâu!

Nàng quàng cái túi vải vào cổ con Gấu, dẫn nó ra cổng:

- Bây giờ, thì Gấu về ngay đi! Đi đi! Mai lại đến nhé...

Gấu co cẳng một mạch, quên cả tù biệt nàng. Nàng biết là anh giáo đang ồm nặng. Nàng cứ bồn thần, bởi một ý nghĩ: anh giáo sẽ biết những thứ con Gấu mang về là của nàng, anh sẽ không thêm động đến. Tự nhiên, nước mắt nàng ứa ra, những giọt nước mắt tủi hổ của một người vợ trót bội bạc. Nhưng không, chắc anh ấy sẽ ăn. Anh ấy đang ốm mà. Nếu anh ấy không ăn, thì con Gấu cũng sẽ không ăn. Nó không bao giờ ăn trước chủ. Mà anh ấy thì quý con Gấu, thương con Gấu lắm. Bây giờ anh ấy chỉ có một mình nó...

Sáng hôm sau con Gấu lại đến, tha theo cái túi vải. Nhìn thấy cái túi, nàng mở ra nhẹ nhõm. Anh ấy hiểu mình và anh ấy vẫn còn thương mình. Một nỗi đau cú thế

nhồi lên, làm nàng không chịu nổi. Nàng ghì đầu con Gấu vào ngực mình:

- Chủ mày không giận chị à? Chủ mày vẫn còn thương chị à?

Rồi nàng lại vội vã bỏ các thứ vào túi vải, quàng lên cổ con Gấu, những thứ mà sớm nay, nàng đã kịp đi chợ mua.

*
* *

Cứ như vậy, con Gấu đến nhà nàng, ba, bốn lần sau đó, đều trót lọt, chồng nàng không hay biết.

Rồi một tối, khi ăn cơm, anh ta hỏi:

- Cái con chó nhà cô nó vẫn đến đây phải không?

Nàng đang gấp thức ăn, dùng đũa, không dám ngẩng lên ngay:

- Đâu có, chắc anh nhìn nhầm con chó nhà ai đấy!

- Ờ... cũng có thể! Nhưng cô vẫn cứ cẩn thận. Nó thả rông thế, dễ mắc bệnh dại lắm! Nó mà cắn tôi, thì cô cú liệu!

- Nhưng mà em khóa cổng kia mà...

- Cô mới học đâu cái kiểu cãi giả chồng thế hả! Tôi nói thế thì phải biết im đi mà nghe!

Nàng nín lặng, cố nuốt nốt miếng cơm. Chiều hôm sau, anh ta về sớm, quăng gói giấy báo cái "bịch":

- Cô không thích ăn thịt quay, nên mua miếng thịt cũng chẳng ra hồn. Từ nay, cô cứ để tôi khi nào thích ăn thì mua...

Nàng lẳng lặng mang gói thịt xuống bếp thái. Miếng thịt to, nàng bớt lại một phần, để sáng mai cho con Gấu mang về. Nàng cắt miếng thịt trong chạn, úp một cái bát lên trên, yên tâm vì biết anh ta chẳng bao giờ thèm ngó ngang đến bếp núc.

Sáng sớm hôm sau, con Gấu đến. Nàng mở chạn, lấy miếng thịt quay gói lại cho vào túi vải, cùng với những thứ khác, vội vã giục nó về ngay. Nàng sợ chồng bắt gặp con Gấu.

Buổi chiều, nàng cảm thấy ruột gan cứ bồn chồn không yên. Cái tâm trạng ấy, khiến nàng như mất hồn, hết đứng lại ngồi, đi ra lại đi vào. Không phải vì chiều nay, chồng nàng ở nhà. Anh ta cũng chẳng quan tâm đến trạng thái ấy của nàng, cứ nửa nằm nửa ngồi trên đĩ văng, vừa nghe nhạc, vừa đọc chương.

Bỗng có tiếng tru thảm thiết của con Gấu ở ngoài cổng. Nàng run bắn người, linh cảm thấy có một tai họa khủng khiếp. Nàng không đủ sức đứng lên mở cổng nữa. Chồng nàng hỏi:

- Cái con chó đen nhà cô phải không? Nó chưa chết à?

Nàng tái mặt lấp bắp:

- Anh... anh... bảo... bảo... ai ... Ch... chết?

- Con chó nhà cô ấy. Nó không ăn cái miếng thịt quay ấy à? Tôi đã tắm thuốc độc vào đấy đấy!

Nàng ngã khuỵu xuống, như một cây chuối thối gốc:

- Giời ơi là giời... Anh giết anh ấy rồi...

Nàng khóc và ngất đi. Chồng nàng hoảng sợ, vội vợ lấy dầu bạc hà xoa cho nàng, lay gọi nàng:

- Cô nói làm sao? Ai chết? Tôi giết ai? Cô điên rồi à?

Nàng dần dần tỉnh lại, cũng với tiếng hò khóc càng to hơn:

- Giời ơi là giời... Anh giết anh ấy rồi... Anh ấy ốm... Tôi lấy miếng thịt bảo con chó mang về cho anh ấy... Đồ độc ác... Đồ dã man!...

Anh ta cho nàng một cái tát, hai cái tát. Nàng choáng váng, nín bật, nhìn trừng trừng:

- Mày đánh nữa đi! Mày giết nốt tao đi! Tao có cần sống đâu mà... Quân giết người!

Anh ta dần từng tiếng:

- Này! Cô nghe đây! Tôi định giết là giết con chó. Tôi ghét vì nó cứ lui tới đây tìm cô. Cô tưởng cô giấu tôi cho nó mà lọt à! Tôi biết hết! Nhưng tôi lại không ngờ anh ta lại ăn tranh của chó. Chính cô mới là người giết chết anh ta!

Nàng giận bắn người, miệng há hốc, mắt trợn trừng. Nàng ghê sợ cái suy nghĩ, cái cách nói trần trụi, tàn nhẫn của con người đó, nàng lão đảo đúng dậy, xiêu vẹo đi ra phía cổng, nơi con Gấu đang đu người lên mà tru từng hồi. Anh ta quát to:

- Cô không được mở cổng! Tôi cấm cô!

Nàng không thềm nghe. Nàng đang ở vào cái trạng thái không biết sợ một cái gì - kể cả cái chết. Nàng mở toang cửa, ôm lấy đầu con Gấu mà khóc không thành tiếng. Nước mắt của con Gấu cũng ướt cả tay nàng. Rồi nó toài ra, ngoạm tay nàng kéo đi. Nàng dẫn đo giày lát, rồi bảo:

- Gấu, ở đây nhé. Đợi chị.

Nàng ấn con Gấu ngồi bên góc cổng, rồi rảo bước vào nhà. Nàng nói với chồng, nhỏ nhưng quyết liệt:

- Tôi phải đi! Anh có cấm, tôi cũng đi! Nếu anh cấm tôi, tôi sẽ tố cáo anh. Rồi ra sao thì ra.

Anh ta nhìn vẻ mặt nàng, nhìn ánh mắt điên dại của nàng, nghĩ một lát, rồi gần giọng:

- Thôi được cô cứ đi, nếu cô thích. Nhưng tôi nói để cô biết, cái mặt cô cũng chẳng đẹp đẽ gì, nên cứ liệu đấy mà phơi ra...

Nàng không thêm trả miếng, hấp tấp quay ra cổng, con Gấu vẫn đứng đấy, vội vã vượt lên trước, cứ một quãng, nó lại đứng đợi, vẻ bồn chồn. Mãi đến khi đi một quãng xa, nàng mới sực nhớ ra mình chẳng có một đồng nào cả. Nàng gọi:

- Gấu lại đây đây!

Và nàng đi đến một tiệm vàng. Nàng tháo chiếc dây chuyền, cái nhẫn, chủ tiệm nhìn vẻ mặt nàng, không hỏi, đem đi cân, thử, và nói giá, tính tiền, đếm tiền. Nàng lặng lẽ cầm bọc tiền và lặng lẽ ra khỏi tiệm.

Trên đường đi, cho đến lúc này, nàng mới nhớ lại tình cảm của mình. Và, những lời nói của chồng, làm nàng phải cân nhắc: "Có nên đến thẳng chỗ anh ấy không?"

Nàng hình dung ra căn nhà tồi tàn không khí lạnh lẽo của nó, vẻ mặt khổ não và ảm đạm của người quá cố, ánh mắt của người làng... Nàng thoáng rung mình và do dự. Nàng thấy tốt nhất là hãy cứ sang nhà bên cạnh xem sao đã. Hai vợ chồng ông lão hàng xóm vốn phúc hậu, rất quý nàng, khi nàng còn là vợ anh giáo. Và lại, trời cũng đã nhá nhem, ít người nhận ra nàng...

Đến gần ngôi nhà cũ, nàng thấy người vào ra thì đông mà tiếng khóc thì thưa thớt, nàng thấy mình có tội với anh ấy, thấy mình chẳng còn mặt mũi nào mà bước vào ngôi nhà đó, nhìn mặt người chồng cũ lần cuối. Nàng vội vã rẽ vào nhà bên cạnh, lén lút như một con ăn cắp. Gặp bà cụ, nàng òa khóc:

- Anh ấy đi rồi à, bà ơi?

- Tội nghiệp... sao chị biết mà về?

- Con Gấu nó đến báo cho cháu...

- Lạy giới Phật! Thảo nào... vừa mới trưa, nó sang nhà tôi. Ông lão nhà tôi đang nghỉ. Nó cứ vừa tru, vừa ngoạm tay ông lão lôi dậy. Sang, thì anh giáo đã đi rồi. Người ta bảo là do ốm sẵn mà ngộ độc thức ăn... Đồ nóng anh giáo không ăn mà chỉ ăn đồ nguội. à... à... ra con Gấu nó đến báo cho chị đấy...!

Những lời của bà già làm nàng buốt nhói đến tận ruột gan. Nàng muốn nói "Bà ơi! Chính cháu đã giết anh ấy!", mà không dám. Một cơn ớn lạnh làm nàng rung mình, nàng vội giở bọc tiền, dúi vào tay bà lão, mếu máo:

- Bà ơi... cháu có lỗi với anh ấy... Cháu chẳng còn mặt mũi nào mà nhìn anh ấy nữa. Số tiền này, cháu dành dụm được, nhờ ông bà với hàng xóm láng giềng lo cho anh ấy. Thôi thì, trăm sự nhờ cả ông bà...

Bà lão, thấy nàng như vậy, cũng mủi lòng:

- Chị nghĩ vậy, là phải! Để tôi đi gọi ông lão về!

Nàng vội níu tay bà cụ:

-Thôi bà ạ! Cháu xin phép bà, cháu phải về ngay đây!

Nàng nấc lên, vội vã đi như chạy ra khỏi cái ngõ hẹp nhà bà cụ. Và cú thế, nàng lầm lũi đi. Con Gấu không biết nàng về. Nó bỏ nàng ngay từ lúc nàng đến gần nhà. Nó làm thế là đúng thôi. Chỉ có nàng mới là kẻ phụ bạc.

Đêm! Trăng suông. Con đường vắng. Những ngọn gió hoang thỉnh thoảng lại cồn lên, nàng có cảm giác đó là âm hồn đang đi lang thang...

Có tiếng chân chạy phía sau, làm nàng giật bắn người. Một bóng đen vụt qua, rồi đứng khựng lại. Con Gấu, nàng mừng rỡ, ngồi thụp xuống, ôm lấy đầu nó và cảm thấy trống ngực vẫn đập thành thành.

Con Gấu đi cùng nàng đến đoạn đường sáng đèn phố, thì dừng lại. Nó để yên cho nàng vuốt ve một lúc, rồi vùng chạy ngược về nơi mà nàng đã từ bỏ.

Tháng 3-1993
